

FEKETE J. JÓZSEF

Könyv a másságról: „Semmi nem ennyire fekete-fehér”

ONAGY ZOLTÁN – GULISIO TÍMEA: *PEREMVILÁG*

„A homoszexualitást tiltja a katolikus egyház, a zsidó vallás, az iszlám. A buddhizmuson kívül egyetlen vallás sem tűri.” (O. Z.)

Athenaum Kiadó
Budapest, 2015
254 oldal, 2490 Ft

”

Onagy Zoltántól nem idegen a nemi szerepek közti kurkászás, olykor valóban izgalmas fölfedezéseket tesz ezen a terepen, pedig „mindössze” író vagy irodalomtörténész, esetleg ezeken túl: kíváncsi ember. Mostani beszélgető könyvében – ezt a műfajt több kötetten át sikerrel műveli – a nemi másság problematikáját igyekszik körbejárni Gulisio Tímea költő-festő-szerkesztővel, aki korához képest lánya is lehetne a kérdezőnek. De valójában, mintha az is lenne, úgy alakul a párbeszéd. Őszintén, nyitottan, tabuk nélkül, ahogyan egy családon belül (is) kellene.

Pedig érzékeny, sikamlós a téma: a nemi másság, a homoszexualitás kérdése. Ha nem olvastam volna el a beszélgető könyvet, most azt írnám: a szexuális deviancia, ám most magam is úgy érzem, inkább szexuális orientációról illene beszélni. A szerzőpáros ezt teszi. Gulisio Tímea életében és művészetében egyaránt vállalja lesbikusságát, miként a beszélgetés(ek) során is. Mindössze 25 esztendő, de nagy nőfalónak számít, tapasztalatból nála nincsen hiány. A maga másságára és más nemi orientációjú sortársai szexuális magatartására pontos realitásérzékkel tekint. Ő az idősebb hölgyekre bukik és hajt, miközben tudatában van, hogy a gerontofília egy az egyben természetellenes, mégsem tud lemondani róla. Az anális közösülésről pedig úgy vélekedik, hogy a végbél nem azért van, hogy oda beletegyenek valamit, hanem, hogy onnét kijöjjön valami... A kérdező hetero, noha miként általában mindenkit, őt is megcsapta a nemi másság mások által keltett szele, ennek ellenére az ellentábor szemzőgéből kérdez. Nagyon sok dolognak, kimutatásoknak, statisztikáknak utána nézett, tudományos dolgozatokat tanulmányozott, föltúrta irodalomtörténeti ismereteinek fiókjait,

és ebből a vértetzből kérdez.

A válaszadó viszont mindig többet tud a témáról, hiszen benne él a meleg forró világában, ahol sok minden megmagyarázhatatlan, és ugyancsak sok minden természetesnek tűnik a szexuális magatartásának fölsimert természetellenességében.

Kívülről nézve, és a bulvártól jelentős mértékben megkímélve úgy tűnik, mára már jelentős mértékben lecsengett a ki a zsidó és ki nem az a magyar közéletben kérdés, ugyanakkor talán még sokak érdeklődnek a felől, hogy ki a buzi, ki nem az. A kötetnyi terjedelmű interjú egyebek közt arra is igyekszik rámutatni, hogy a homokos meg leszbikus megnevezések csupán címkék, olyan fiókok, ahová csak látszólag lehet belegyömöszölni a különböző nemi identitásokat, hiszen azok mindig egyéni formában jelentkeznek. A kérdezett is ebben a tudatban válaszol a meleg-lét mivoltának megértéséről: „Megértetni nem [tudom], egyrészt mert magam sem értem, másrészt mert nem tudom, mások hogyan élik meg a melegségüket. Ismerek olyan embert, aki látszólag büszke rá, belül mégis gyűlöli magát miatta. Csak a saját nézőpontomból tudok beszélni. Kövezzenek meg a többiek, de én nem tartom a melegséget természetes, normális jelenségnek. Még a gerontofiliám nélkül sem. Nyilvánvaló, hogy van oka, valami a genetikában, amit még nem fedeztek fel, ugyan már tapogatóznak az agymagok körül. A nevelés, a traumák is szerepet játszanak, bár kétséges, kinél mekkora mértékben. Ugyanakkor betegségnek sem tartom, mert állandósult, nem romló állapot, gyógyítani nem kell, nem is lehet. Ám annyira komplex, az életet megnehezítő problémahalmazt képez, amiből látszik: nem természetes. Persze lehet, hogy a problématudatot és magát a problémát csak a társadalmi beidegződések alakítják és termelik újra, talán az én véleményem is kizárólag ebből fakad. Tyúk-tojás kérdés.” (16.)

A válaszadó olykor mintha elbeszélést írna. Elmeséli egy hitoktató barátnőjével való szeretkezésének történetét, ami, tekintettel, hogy máshol nem akadt alkalmas hely, a sekrestyében esett meg, és a barátnő berzenkedett a helyszín miatt. „Már majdnem morális teológiai vitába száll velem, mikor egy csókkal befogtam a száját. Orális teológia. Nagyon megjíjed, mikor a vad menetben lerúgjuk a keresztet a falról, és fordítva áll meg.” 70.)

Se nem titkos, se nem tiltott területre vezet be az interjúkötet, bár kétségtelen, hogy a melegség, a transzneműség, a szexuális praktikák eleve kíváncsiságot csigáznak. A melegség kialakulására nincsen magyarázat, nem is ezt keresi a kötet, hanem a bölcs és fölkészült kérdező és a nyitott, elméletből és gyakorlatból fölkészült válaszadó révén igyekszik elhelyezni ezt a problémát a pszichológia, szexualitás, a buzi-pornó, a művészet, a család, a társadalom horizontján, vagyis beavat a téma megközelítésének módozataiba.

Ráadásul a könyv mindkét szereplője író, így a gondosan fejezetekre bontott interjú minden szakasza egy hasonlóképpen gondosan kiválasztott mottóval és egyéb irodalmi átfedésekkel, filmekre utaló szövegrészekkel is gazdagodik.